

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De hijs que vi metusve causa fiunt

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

pone procurator nō hēbat mandatū iurandi de calūmnia
vnde oportet venire dñm et iurare q̄ de iur. cal. c. vlt.
Procurator tria dicit. pmo q̄ procurator ad strabē
dū mīmoniu d̄ hēc spēale mandatū. sc̄do q̄ talis
procurator non substituit nisi ad h̄ mandatū habeat. ter
cio q̄ si talis procurator reuocatus et̄az ignorantē con/
trahit non tenet ma
trimonium

Questio. an per
procuratorē possit cō
trahi mīmoniu d̄
hoc non dubitabāt
per canonem. xxxij.
q. ij. honorant. s. d̄
dū. s. i. u. ex pte. ij. q.
qui clerici vel vo. c.
veniens. ad idēz de
mī. s. e. s. iter. ec.
c. ij. ff. s. spon. suffi.
cit. et. l. vlt. q. ff. de
ritu nup. mulierem
omnes enim contra
ctus qui s̄sensu cō
trahuntur inter ab
sentes strahuntur
ff. s. strahē. empē.
l. i. s. est autē h̄ strā
s. de spon. du. c. i.
ibi corde tam q̄ ore
rē. h̄ dic q̄ satis v̄
ore s̄sentire qui per
procuratorē s̄sen/
tit. s. de iur. qui p

alium. h̄ an procurator ille debeat ad h̄ spēale māda
tum dubitabāt. dicebam q̄ auzē q̄ sic. sicut et i alijs ca
sibus quos no. s. e. q̄ ad agendū. s. vlti. q̄ ad h̄ facit. s.
de despon. impu. c. i. q̄ isti. de nup. s. i. et expressum erat
ff. de ritu nup. l. generale. c. l. mulierem

Contrahendū. nec ad cāz matrimonialē agenda. vt
dixi. s. e. q̄ ad agendum. s. vlt. s. m. vlt. s. ad h̄ strā. s. e.
accedens. h̄ sol. vt ibi no. b. in fine vltime glo.

Speciale. h̄ nunq̄d si h̄z gnale cū qui bus d̄a exp̄ssis.
clausula subsecuta. vt. s. e. q̄ ad agendū. strahē poterit
vidē q̄ sic. p̄ illud. c. h̄ strarū credo vt ibi dixi. dico em̄
q̄ illa clausula gnalis q̄ sequit̄ specialia exp̄ssa s̄nta iclus
dit. h̄ nō longe maiora. vt ē in casu nō. nō bilis em̄ tale
ocedi debz. q̄ h̄ voluit h̄ l̄a. ad h̄. xij. di. nos s̄suetudiez
s. de rescrip. sedes. C. de diu. rescrip. l. i. ff. de vi. tri. et
oleo. l. e. l. vlt. in fi. et ad h̄ facit s̄mis. c. maxime cū req̄ra
tur spēale mandatū. q̄ d̄ exp̄ssa p̄sona. vt statim dicaz. et
sic dubitatio nō p̄cedit. h̄ q̄d dices nunq̄d sufficit spēale
mandatū ad strahendū. vt req̄rit̄ spēale s̄ certa q̄ exp̄s
sa p̄sona. et vidē q̄ non requirat̄ expressa p̄sona ar. s.
e. i. ij. h̄ n̄. sed dic strā p. l. ff. de ritu nup. l. gnali ad h̄.
s. de ar. innotuit. cum suis concor. et que no. xxxij. q. i. in
summa s̄nt libē. q̄ quicunq̄. s. e. c. i. m. fi. et. ff. man. si

Procurator. fallit illa regula. ad idē. ff. s.
deputare. q̄ sic. ritu nup. generali. in prin

Commissus. cor. s. e. c. i. ij. h̄ n̄. s. de of. dele. is cui
et. e. vlt. s. vices q̄ h̄ notabat jo. lxxij. di. tibi domino

Sane. hoc q̄ d̄z. q. xxx. q. v. nec illud jo. an.

Contraxerit. mīmoniu d̄. strahi p̄ mutuū s̄sensum
et est vez. in hoc casu. sec̄ in mīmonio spūali. quia ex
quo clerici eleger̄t h̄ adhuc non sit per mutuūz electi cō
sensū mīmoniu spūale strahē. tñ penitē non poterūt.
s. s. elec. p̄ publicato. q̄. c. eū mē canonicos. q̄ facit ad hoc

de trāsaē. inter cor. **R**evocatio. **R**at dñs non reuocare vel penite
re. **I**de h̄z piurus sit. q̄ de eo sibi debeat p̄na imponi. de
spon. sic. c. h̄ inter. in fi. defuit em̄ s̄sensu et sic idēz
tis. cū eadem sit ratio **I**n hoc casu. cum alias reuocatio
f. **I**grarent. spēales. p̄cut. ad negocia ad ip̄m p̄cut.
veire debeat. de q̄
dic vt. s. de Re. p. ex
pte decani. s. tuoca
tione p̄cut. ad iudi
cia. dixi. s. e. c. ij.
m. **E**xistit. ar. con/
tra. ff. de diuoz. l. si
peniteat reuocatus
est s̄ mandatuz licz
mandatari. s. h̄ gra
ret quanq̄ agat. ne
sine culpa sua dam
no afficiat. ff. man.
si vero non remune
randi q. l. h̄ mandaf
sem.

trimoniū ab eod̄ h̄z tā ip̄e
q̄z ea cū q̄ straxit reuoca
tionem h̄mōi penitē igrā
rēt nulli. q̄ momēti existit
cū illi. s̄sensu defecerit fi
ne q̄ firmitatē h̄re ne qui
uit. **R**eg. x. i. con. ge. lug.

De h̄is q̄ vi me. ue. cā s̄iūt

Absolutionis bñfi
ciū ab excōicatō
nis snia l̄ q̄z cūq̄
reuocationem ip̄i. aut su
spēnsōis seu ec̄ interditi p̄
vim vel metū extorta p̄
sentis s̄stōis aucte oino
viribz vacuam. **R**at

Absolutōis. excōmunicatōis. suspēnsōis vel int
terdicti absolutio vel reuocatio p̄ vim extorta n̄
tenet. sc̄do d̄z. hec extorquens. excōmunicat̄ ē
ip̄so iure. hui. d̄z. fuit dubitatio. q̄ regulariter q̄ per
metum fiunt valent et obligant. q̄d dic vt no. xv. q. vi.
c. auctoritate. q. s. e. c. abbas. fallit in casibz ibi no. ad
quos adde istū. q̄ sic h̄ miusta excōicatio ligat. sic vide
batur de miusta absolute. de pe. di. i. verbus
p̄ **E**xcommunicatōis. etiaz iniuste. humiliē debebat
em̄ absolute. petere nō p̄ metum cōpellē. q̄ sentenda
pastoris siue iusta rē. xj. q. ij. c. i. s̄m guil. et gar.

Revocatoz. d̄z. facit int̄ absolute. q̄ reuocatio/
nem. et p̄ dici absolutio solennis. que sit iuxta formā ec
clesie reuocatio. h̄ balis sine solēnitatē. vel vbi tenuit ex
communicatio locuz h̄z absolutio vbi non tenuit reuoca
tio. vel referē reuocatio ad absolute. ad cautelam.
Suspēnsōis. intelligo indistincte vt loquit̄. i. siue
ab officio siue a bñficio siue ab igrēssu ecclie. h̄. de sen. ex.
s. **I**nterdicti ista tria s̄nt paria. q̄ omnia sub **I**is cui
ecclesiastica censura otmenē. et secum trahūt executionem
vnde sequens appellatio nō suspendit eaz̄ effectuz. s. s.
ap. pastoralis. et. c. ad h̄ qm̄. h̄. de sen. ex. is cui. q̄ in scrip
tis ferri debēt. h̄. de sen. ex. cū medicinalis. s. et h̄ eadem
t. **V**im. vis est maioris rei impet̄ cui nō p̄ resisti. ff.
e. l. i. in fi. et. l. ij. et quot̄ modis sumat̄ et q̄s actiones ul
interdicta inducat. no. s. e. ad audientia. met̄ aut est tre
pidatio mentis instantis vel futuri piculi cā. ff. e. l. i. et
exigē q̄ p̄ns sit met̄ h̄z futuz sit piculi. ff. e. l. i. metum
h̄. et q̄s met̄ excuset no. s. e. dilecti. **S**ebēt transcendē
t. **E**xtorta. sic nec subditi elēci a p̄latibz. Iniaz extorq̄re
s. e. l. i. de elec. q̄rūdā u. **V**acuamus. ip̄o iure h̄ vacuat̄
q̄d sit p̄ metū alibi q̄ actōz q̄ met̄ cā. als p̄ s̄stōz p̄nci/
pum alias p̄ iudicis officium. q̄d dic vt no. s. e. cū dilecti

Quid in excommunicatione p vim vel metuz extorta. vide
tur qz ides scz qz ipo iure no valeat. qz pat ius ligandi et
soluendi dñs esse voluit. de pe. di. i. verbuz. ad b. xj. q.
iij. iniustū. h die oera fm guil. xj. q. iij. qtuor. pōt tñ p
exceptionē elidi. vt ibi no. ar. ff. s. furtis interdum. s. i.
a. Crescat. nam si negligenter ea que male rē. xxxv. q.
ix. loci. s. de vi. et

hones. cler. ut cleri
corum. jo. andree
b. Extorserit. si g
metū intulit. sed iu
dex absolue voluit
nō habz pena locuz
quia verba rē. s. de
cleri. n. re. si. relatum
cuz suis ocoz. optie
facit. ff. s. m iul vo.
l. quāuis. alias taz
mē punietur iferēs
p qualitate delicti
ff. ad. l. acq. ita vul
neratus

c. Excomunicatio
nis. no. excomunica
tuz ampli⁹ excomu
nicari. qd dic ut no.
iij. q. iij. engeldru
dam. et v iudeis. ita
quorundā. si aut nō
ipē excoicat⁹ h ali⁹ metū hunc inferat q non excommu
nicat⁹ erat et tunc non sumat p dicituz ar. h nunqd b casu
ipse excoicat⁹ interdicit⁹ vel suspensus incurrit hanc pe
nam. dicit qz sic si mandauit vel ei⁹ nomine factū ratū hab
buit. s. de elec. sciāt. j. de sen. ex. cum qz. nec dicaz istos
penā euadē. l. absolutoz pōstea ratū habeat illud quod
ab inicio coact⁹ fecerat. qz statim ab inicio ligati fuerūt
absolui tñ poterunt p suū ordinariū cum cōditōe cano
nis sibi non retinuerit absolutōez. j. de sen. ex. nu. p. et dixi
s. e. li. de elec. sciāt. et in hāc penā incidit q p penā amf
sionis rezz ad hoc appellit ipm excomunicatorem. vt. s.
e. e. abbas

quid si cōpuli p vanū metuz de quo ti.
d. Subiacere. mere n̄ debeat. nunqd tūc locū habz
hec pena. dic qz nō fm gar. qz tal. s. met⁹ non inducit re
stōez. nec pprie appellat⁹ metuz. ff. e. l. metum cum. l. se
quert. b. et. l. nec timorē. et quis sit iust⁹ met⁹ no. s. e.
cum dilecti. ille ergo metuz qui putatur iustus ad reuo
candum ea que p illuz fiunt ille penam ostōnis inducit.

Celestia que ecclia post quadrienni / alias non
um non admittit ad petendū restōez otra senten
ciam vel otractuz. nisi rōnabilis aliq causa b sua
deat. olim extrauagebaē deē. ista. et quidā intulab. ne
eam alex. alij greg. ix. et ei⁹ fuit vt hic vides excepto si
ne qui super addit⁹ fuit vt ibi dicaz. emanauit autem ad
deklarationez eorum que no. in glo. et omnes antiqui et
moderni. s. e. c. i.

g. iure iure minoris facti maioris et
f. Ecclia que fūz iure reipu. qd dic vt no. s. e. ti. c. i.
g. Sententiā. C. si adūsus rē iu. l. i. et. s. e. tū ex literis
h. Contractū. C. si aduers⁹ vendi. l. i. C. si adū. to. l. i.
Idē si adūs⁹ ofessionē. j. c. pr. vel aduersus pbationem
omissaz. s. e. cū venissent. a. c. auditis. an aut otra pserip
tionē restituat ecclia. die vt. s. e. auditis i gl. anpenul.
vel otra lapsū tps ex quo lesa ē et tunc restituē infra q
drienniū a tpe lesionis. h ad idem tps quo lesa fuit. vt m
clen. e. ti. ab ecclia. nota tamē qz qñ ecclia contra cō
tractū restōez perit maius est suū pullegiuz qz minoris
in hoc. qz si minor iurat nō otrauenire non restituē. C.

fine vindicta violētie cre
scat audacia eos q abso
lutionem siue reuocatiōz
hmoī vi vel metu extorle
rūt excoicatiōis senten
cie decernimus subiacere
re. Gregorius nonus.
De integz restitutōe

Celestia que ad re/
tractandā senten
ciam vl otractū p
bnficiū restitutōis in mte

si aduer. ven. aut facta pubez. si aut plat⁹ iurat non re
petere vel otrauenire in otractu damnofo ecclie. sic iurā
to deierauit. et ecclia eodez petente vel alio ex iudicis of
ficio restituē. xxxv. q. ix. qd qz de re. ec. non alie. si qz.
de iuriu. sicut. et. c. int. ellecto. de insti. cum venissent.

Beneficiū restōis. qz si p viā iuris dñs sec⁹ vt si dice
ret sententiā nullaz
otractuz nullū fuis
se vl i cauē. j. c. pr.
et scire debes qz si p
stetur restō quilibz
recupat qd pus suū
erat. ff. de mino. qd
si minor. s. restō. et
l. intra utile. C. de
reput. l. vna. et. C.
si aduersus vsuē. l.
vna.
k. Quadrienni spaz
ciuz. qd dat⁹ minorū
facto maiorū. j. qd o
portet q assumat et
finit causam. quod
dic. vt dicit in cle. e. r.
ab ecclia. C. s. temp.
in integ. resti. l. pe
tende. et. l. fi. ff. de
minor. l. pap. exuli
nisi per iudicem vel
reum steterit. vt in dicta. l. petende. in fi. et sic non pos
sent intelligi. s. e. tum ex literis. et. s. de re. ec. non ali. ad
nostram. vt. j. dicam. delictū p lau i omissendo p iudic
l. Negligenter. no. care ecclie. vt no. xvi. q. vj. si epm
de b. dicit. j. de reg. iur. delictum opio ala. guil. na. et
m. Admittēda. reprobatā ē g. g. qui no. s. e. c. i.
et ipē g. in su. hui⁹ ti. s. fit oputatio. a. s. qñ autem q
etiā indistincte p qdrienniū restituē ecclia b pbant
per deē. p dicitam. s. e. c. i. ibi semp debeat illesa rē. et p
c. e. ti. tū ex lris. et. s. de re. ec. nō alie. c. ad nraz. approba
ta est aut opinio vinē. b. jo. jnnoc. et hosti. et ab. qui om
nes dixerūt otra. Ad iura in otractum allegata rē. vt in
ipsis iurib⁹ notatur. puaricatur qui corrupt⁹ in totū
n. Puaricatiōis. ab accusatione desistit. ff. ad tur.
pil. l. i. q. iij. s. notandū. h h nō ppe ponit qz de tali n̄
loquit. h puaricator. quasi varicator. q ex vtraqz parte
ohstet. qnimo ex altera. sic isti fingunt exteri⁹ se bene ad
ministrare. et tñ spoliāt vel damna inferunt. vel die pre
uaricationis quo ad sniaz. fraudis quo ad contractum
o. Manifeste. i. euidentis. et sic est nomen et casus ges
nitui. vel est aduerbium. et exponz. manifeste. i. clare
p. Probez. qz qz doliū allegat rē. ff. s. pba. quoties. s.
q. Cōmentū. i. deceptōez vel occultum vel / qui dolo
maliciofū tractatū. a b ca su l3 petēs ecclia restōez fuerit
in culpa ille otra quem petitur fuit in dolo. ne beneficiū
illud petitur infra quadrienniū. et doliū culpe p: epō
derat. ff. ad. l. acqui. Item si obstetrix in fi. jo. an.
t. Aut alia. possibile est qz ista verba fuerint greg. ta
men in extrauaganti sua quā vrebamur non erant. vnde
credo qz addita fuerint per bonifacium. et est simile d p
ben. dilectus filius. g. in fi.
s. Causa. vt. s. e. ti. tum ex literis. vel vixit ille prela/
tus male contrahens tanto tempore. vnde tunc non cur/
rit prescriptio. xvj. q. iij. si sacerdotes. vt tenet jnnocēn.
in dicto. c. tum ex literis. vel multas nouas mutationes
prelatoruz habuit ec. lesa vl eminentissimum fuerit dē
num iphus.